

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Novela Katalogu prací 2026

6. 5. 2026

Sekce SDRUK pro regionálních funkce

Vít Richter

Národní knihovna ČR

vit.richter@nkp.cz

Proč novela?

- **Podnět: Mgr. Kateřina Pešatová, náměstkyně ministra**
- **Programové prohlášení vlády:**

Důstojné platy pracovníků v kultuře

Živá kultura stojí na lidech, kteří v ní pracují. Prosadíme výrazné zvýšení platů pracovníků v kultuře, kteří dlouhodobě patří k nejhůře odměňovaným profesím ve veřejném sektoru.

- **Pochybnosti:** problém nízký platů nevyřeší novela KP
- **Problémem jsou tarifní tabulky**
- **Unie zaměstnavatelských svazů: zvláštní tabulka pro pracovníky kultury ➡ bude politická vůle?**

Co bychom měli připravit pro nám. Pešatovou

1. **analyzovat stávající vymezení knihovnických činností v katalogu prací a** identifikovat jeho nedostatky ve vztahu k současné praxi,
2. **navrhnout nové nebo upravené** charakteristiky pracovních pozic,
3. navrhnout u nových nebo upravených charakteristik pracovních pozic **zařazení do platových tříd a stupňů,**
4. navrhnout u nových nebo upravených charakteristik pracovních pozic **kvalifikační požadavky pro uchazeče o pozice,**
5. navrhnout i pro nezměněné charakteristiky pracovních pozic dle katalogu prací **zařazení do platových tříd a stupňů v návaznosti na návrh na doplnění nebo úpravu pracovní pozice.**
6. **zjistit stávající počet zaměstnanců v knihovnách** na jednotlivých profesích podle katalogu prací, viz ***Analýza věkové, vzdělanostní a mzdové struktury***

Novela KP

Termíny

- vytvořit pracovní skupinu
- koordinace: Knihovnický institut
- **zveřejnění formuláře a sběr dat 10.4. - 30.4. 2026**
- samostatná práce skupiny 4 – 5/2026 - **příprava 1. návrhu**
- vytěžení dat z dosavadních průzkumů (Knihovnický institut)
- projednání výsledků na výjezdním zasedání **ÚKR 2. – 3. 6.**
- finalizace závěrů **do 30.6.** (Knihovnický institut)
- projednání **s MK ČR 7 – 8/26** - (zástupci ÚKR a Knihovnického institutu)
- předložení návrhu a projednání na **MPSV ČR 9/26** - (zástupci MK ČR, ÚKR, Knihovnického institutu)

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

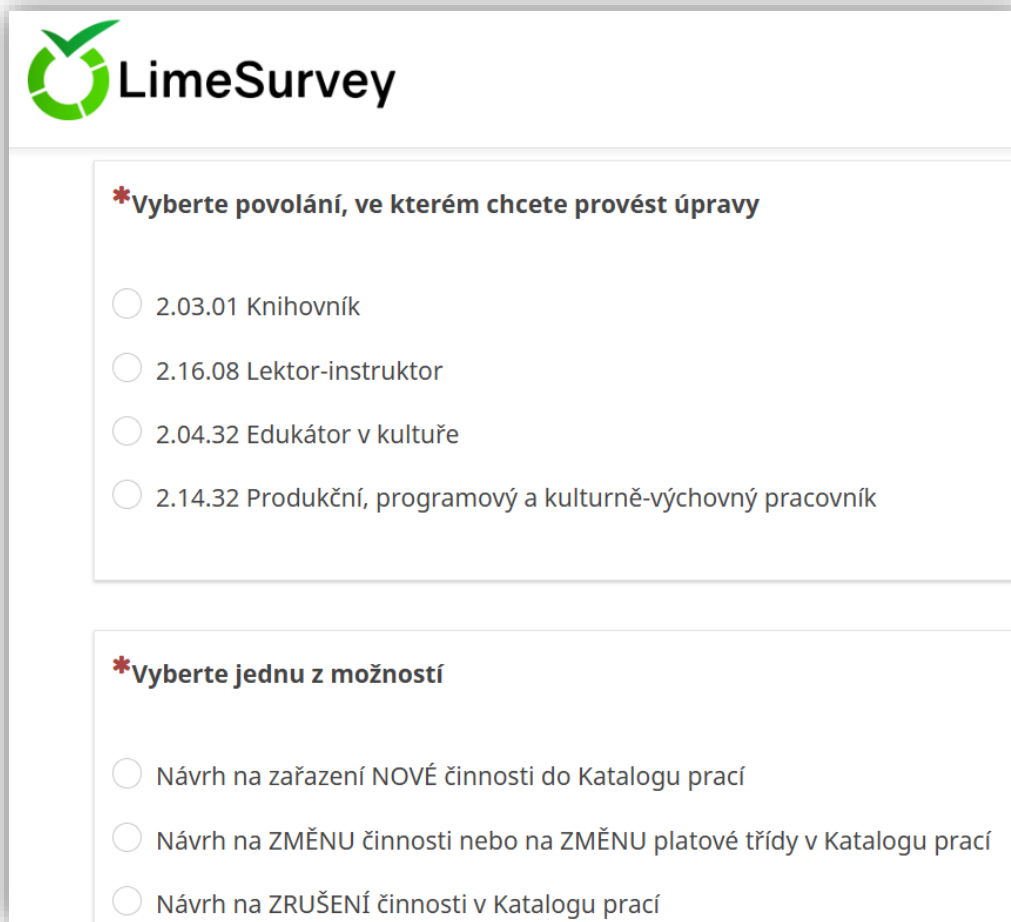
Hlavní témata pro novelu

- Poslední novela povolání KNIHOVNÍK = rok 2020
- **Hlavní téma = vliv informačních technologií**
 - Metadata a datové inženýrství
 - Správa elektronických informačních zdrojů (EIZ)
 - Akvizice - komplexní správu licencí a přístupových práv
 - Digitalizace a dlouhodobé uchovávání (LTP)
 - Systémové knihovnictví a administrace AKS
 - Umělá inteligence
 - **COKOLIV DALŠÍHO???????**
- **Knihovna jako vzdělávací, kulturní, kreativní, komunitní centrum: učící knihovník**
 - 2.04.32 Edukátor v kultuře
 - 2.14.21 Produkční, programový a kulturně-výchovný pracovník
 - 2.16.08 Lektor-instruktor
 - 1.01.12 Koordinační, projektový a programový pracovník
- **Další katalogové pozice?????**

Sběr návrhů pomocí formuláře

- Udělat úpravy formuláře?
- Výzva ke sběru námětů na novelu KP: 20 . 4. 2026
- **Kdy formulář ukončit:**
- **6. 5. 2026**

- **Květen: zpracování 1. návrhu novely KP**

The screenshot shows the LimeSurvey interface. At the top is the LimeSurvey logo. Below it, the first question is marked with a red asterisk: "*Vyberte povolání, ve kterém chcete provést úpravy". It has four radio button options: "2.03.01 Knihovník", "2.16.08 Lektor-instruktor", "2.04.32 Edukátor v kultuře", and "2.14.32 Produkční, programový a kulturně-výchovný pracovník". The second question is also marked with a red asterisk: "*Vyberte jednu z možností". It has three radio button options: "Návrh na zařazení NOVÉ činnosti do Katalogu prací", "Návrh na ZMĚNU činnosti nebo na ZMĚNU platové třídy v Katalogu prací", and "Návrh na ZRUŠENÍ činnosti v Katalogu prací".

<https://nkcr.limequery.com/996916?lang=cs>

Využití námětů za zahraničí

- **Německo, Velká Británie, Dánsko, Finsko, Švédsko, USA**
 - **Potřebujeme spolupráci specialistů:** ředitelé, vedoucí, personalisté, katalogizátoři, akvizitéři, veřejné a specializované knihovny, metodici, pracovníci dětských oddělení, učící knihovníci
 - **Diferenciace prací:** malé a velké knihovny, knihovny s jedním pracovníkem...
-
- **Přizpůsobit realitě knihoven v ČR**
 - **Návrhy připravit v souladu s metodikou MPSV**

Metodika hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací – kritéria hodnocení

1. Odborná příprava: 120 bodů.
2. Druh a rozsah dalšího vzdělání: 50 bodů.
3. Praktické znalosti a dovednosti: 70 bodů.
4. Složitost objektu vykonávané práce a pracovního procesu: 260 bodů.
5. Složitost pracovních vztahů: 55 bodů.
6. Organizační a řídicí náročnost a územní působnost: 60 bodů.
7. Odpovědnost za škody: 65 bodů.
8. Odpovědnost za zdraví: 65 bodů.
9. Zátěž fyzická: 60 bodů.
10. Zátěž psychická a smyslová: 105 bodů.
11. Negativní vlivy práce: 50 bodů.
12. Mimořádné vlastnosti a schopnosti požadované při výkonu práce: 40 bodů.

Maximální počet bodů

1. platová třída: 216 až 260 bodů.
2. platová třída: 261 až 305 bodů.
3. platová třída: 306 až 350 bodů.
4. platová třída: 351 až 395 bodů.
5. platová třída: 396 až 440 bodů.
6. platová třída: 441 až 485 bodů.
7. platová třída: 486 až 530 bodů.
8. platová třída: 531 až 575 bodů.
9. platová třída: 576 až 620 bodů.
10. platová třída: 621 až 665 bodů.
11. platová třída: 666 až 710 bodů.
12. platová třída: 711 bodů a více.

Nacházíte se zde: Úvod › Legislativa, standardy › Legislativní dokumenty › Katalog prací

Katalog prací

Příprava novely Katalogu prací 2026

Formulář pro sběr podnětů k novele Katalogu prací

Výtahy z katalogu prací

- 2.03.01 Knihovník
- 2.16.08 Lektor instruktor
- 2.04.32 Edukátor v kultuře
- 2.14.32 Produkční, programový a kulturně výchovný pracovník

Metodika hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací

Příklady činností pro jednotlivé katalogové věty

Dotazy zasílejte na: Vit.Richter@nkp.cz

Katalogy prací ve veřejných službách a správě

Katalog prací (nařízení vlády č. 222/2010 Sb., ze dne 14. června 2010, o katalogu prací ve veřejných službách a správě). (plné znění s účinností od 1. ledna 2023)

Pravidelně aktualizovaný seznam nařízení vlády, kterými se mění katalogy prací a správních činností. Zveřejněno na webu MPSV.

Změny u povolání KNIHOVNÍK a LEKTOR-INSTRUKTOR od 1. 1. 2020

Zásadní změnou u povolání 2.03.01 knihovník je opuštění regionálního principu, který v předešlé verzi

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
 - Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
 - Povinný výtisk
 - Autorské právo
 - Svobodný přístup k informacím
 - Osiřelá díla
 - Ochrana osobních údajů
 - Sbírky muzejní povahy
 - Archivní legislativa
 - Požární ochrana a krizové řízení
 - Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
- Archiv
- Katalog prací
- Normy, standardy, doporučení
- Koncepce, strategie, deklarace
- Mezinárodní doporučení

7. PLATOVÁ TŘÍDA

Obecná charakteristika činností:

Odborné práce konané s ucelenými samostatnými systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy. Usměrnování a koordinace jednoduchých odborných prací. Odpovědnost za zdraví dalších osob nebo za škody odstranitelné pouze skupinou dalších zaměstnanců nebo za škody osob jednajících na základě chybných příkazů nebo opatření odstranitelné za delší období.

Psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou rovnoměrně zastoupeny konkrétní a abstraktní jevy a procesy různorodého charakteru. Nároky na aplikační schopnosti a přizpůsobivost různým podmínkám, na logické myšlení a určitou představivost. Vysoká náročnost na identifikaci velmi malých detailů, znaků nebo jiných zřetelných důležitých informací a zvýšené nároky na vestibulární aparát. Nadměrné zatížení velkých svalových skupin v extrémních pracovních podmínkách.

1. Organizace a revize knihovního fondu podle stanovených postupů.

- Porovnávání skutečného stavu knihovních jednotek na regálu se stavem evidence a výpůjček knihovního fondu (revize).
- Zajišťování správného řazení dokumentů ve skladištích či volném výběru podle předem daných pokynů.
- Kompletace a příprava vybraných titulů periodického tisku na knižní vazbu nebo do archivních boxů.
- Provádění odpisu vyřazených dokumentů.
- Vyhledávání dokumentů na základě požadavků uživatelů v knihovních skladech a jejich příprava k expedici.
- Organizování (pořádání) dílčího knihovního fondu v rámci stanoveného systému knihovny.
- Adjustace a technické zpracování knihovního fondu.
- Signování knihovního fondu.

2. Základní zpracování knihovního fondu s využitím sdílené katalogizace.

- Stahování bibliografických záznamů ze souborných katalogů.
- Údržba a aktualizace klasických katalogů.

3. Zajišťování základních knihovnických a informačních služeb podle stanovených postupů.

- Poskytování výpůjčních služeb.
- Poskytování základních informací o informačních zdrojích a službách knihovny.
- Řazení a aktualizace registru uživatelů (fyzické kartotéky nebo evidence) podle stanovených parametrů.
- Registrace uživatelů.
- Upomínání uživatelů (tisk, odesílání upomínek).

Katalogová věta

Příklady dalších činností

11. PLATOVÁ TŘÍDA

Obecná charakteristika činností:

Systémové práce, jejichž předmětem činnosti jsou dílčí obory činností se širokou působností.

S výkonem prací je spojena značná psychická námaha vyplývající z velké složitosti kognitivních procesů a vyššího stupně abstraktního myšlení, představivosti, generalizace a z nutnosti rozhodování podle různých kritérií.

1. Komplexní obsahové a druhové profilování knihovních fondů a koordinace a usměrnování specializovaných akvizičních činností.

- Tvorba dlouhodobé strategie budování knihovního fondu (např. s využitím metody Konspekt), včetně stanovení a aktualizace tematického, druhového, jazykového aj. profilu knihovního fondu a zajišťování optimální skladby specializovaných či rozsáhlých knihovních fondů.
- Analýza a tvorba dlouhodobých plánů doplňování, včetně retrospektivního doplňování.
- Jednání s českými dodavateli o obchodních podmínkách nákupu.
- Sběr, analýza a vyhodnocování dat souvisejících s akviziční činností knihovny, včetně návrhu na optimalizaci.
- Organizace a řízení agendy e-zdrojů.
- Posuzování a prověřování nabídek unikátních darů.
- Profilování specializovaného knihovního fondu (vč. tipování deziderátů).
- Systematické sledování antikvárních a jiných nabídek pro retrospektivní doplňování knihovních fondů.
- Vedení agendy mezinárodní výměny publikací.
- Vedení agendy úplného povinného výtisku neperiodických publikací.
- Vedení veřejných zakázek v oblasti akvizice.
- Posuzování návrhů, výběr a objednávky periodik od zahraničních dodavatelů.
- Správa rozpočtu na nákup knihovních fondů, zpracovávání výkazů o čerpání finančních prostředků.
- Správa a zpřístupňování rozsáhlých kolekcí elektronických informačních zdrojů.
- Tvorba dlouhodobé strategie budování knihovních fondů z hlediska vyřazování obsahově zastaralých, neprofilových či duplicitních exemplářů rozsáhlých a specializovaných knihovních fondů.
- Posuzování rozsáhlých a specializovaných knihovních fondů.

2. Tvorba speciálních bibliografických a faktografických databází na základě obsahové analýzy dokumentů.

- Úplné věcné zpracování specializovaných dokumentů na základě obsahové analýzy.
- Katalogizace speciálních druhů dokumentů včetně analytického popisu.

2025

**ANALÝZA VĚKOVÉ,
VZDĚLANOSTNÍ
A PLATOVÉ STRUKTURY
PRACOVNÍKŮ KNIHOVEN
V ČESKÉ REPUBLICE**

Vladana Pillerová, Vít Richter
Národní knihovna ČR, Knihovnický institut

Jiné profese v knihovně

veřejné knihovny	úvazky	specializované knihovny	úvazky
Úklízeč(ka)	107	Jiné	19
Účetní	70	Správce inf. a kom. systémů a systémový inženýr	15
Technický pracovník	61	Koordinační, projektový a programový pracovník	12
Koordinační, projektový a programový pracovník	56	Analytik informačních a komunikačních systémů	12
Správce inf. a kom. systémů a systémový inženýr	55	Projektový manažer informačních a komunikačních systémů	9
Lektor-instruktor	51	Administrativní pracovník	8
Pracovník vztahů k veřejnosti	44	Referent majetkové správy	8
Finanční referent	43	Lektor-instruktor	7,5
Administrativní pracovník	42	Vývojový pracovník systému výpočetní techniky	7
Produkční, programový a kulturně výchovný pracovník	38	Správce informačních a komunikačních technologií	5

Extrapolace dostupných dat

Co musíme udělat teď

- **Vyplnit návrhy na změny do sběrného formuláře:**
 - Nové činnosti
 - Změny formulace stávající činností
 - Změna třídy stávajících činností: níže nebo výše
 - Vyřazení činností
- **Potřebujeme spolupráci specialistů:** ředitelé, vedoucí, personalisté, katalogizátoři, akvizitéři, veřejné a specializované knihovny, metodici, pracovníci dětských oddělení, učící knihovníci
- **Diferenciace prací:** malé a velké knihovny, knihovny s jedním pracovníkem...
- **Vyplnit do 6. května**

Další postup

- Vyhodnocení došlých návrhů
- Zpracování 1. návrhu novely KP – 15. 5. 2026 setkání pracovní skupiny
- 2. 6. 2026 – zasedání ÚKR – účast náměstkyně Pešatová
- Udělat odhad počtu pracovníků v knihovnách a jejich zařazení do tříd, zjistit podíl dalších povolání
- Data z NIK
- Odhady využití platových tříd v malých obecních knihovnách

Aktivity po novele KP

- Ministerstvo kultury + UZS: jednání s MPS – změny tarifních tabulek
- **Informace pro zřizovatele a provozovatele knihoven**
 - SKIP, SDRUK...
- Vzdělávání vedoucích pracovníků
- Úkol pro ředitele a personalisty: **Ověření správnosti zařazení pracovníků do tříd**
 - Setrvačnost
 - Neznalost
 - Neochota vyjednávat správné zařazení
 - **Revize zařazení pracovníků v knihovnách dle Katalogu prací**
- Využití jiným povolání v knihovně
- Jak jsou zařazeni ředitelé/vedoucí?

Nové návrhy: ukázka

Návrh na zařazení do povolání Knihovník

PR, marketing a komunikace knihovny

Zdůvodnění náročnosti: Činnost spočívá v plánování a realizaci marketingové a komunikační strategie knihovny, včetně správy sociálních sítí, tvorby obsahu a komunikace s veřejností a médii. Vyžaduje kombinaci odborných znalostí, kreativity a strategického myšlení. Odpovědnost je vysoká, neboť pracovník odpovídá za veřejný obraz instituce a správnost zveřejňovaných informací. Součástí práce je také práce s osobními údaji a digitálním obsahem. Neuropsychická zátěž vyplývá z nutnosti rychlé reakce, kontinuální komunikace a práce v prostředí s vysokými nároky na přesnost a aktuálnost informací. Činnost vyžaduje flexibilitu a schopnost zvládat časový tlak. Riziko pracovního úrazu je minimální, práce probíhá převážně v administrativním prostředí.

Návrh na zařazení do platové třídy 9

Požadavek na vzdělání:

- úplné střední odborné neknihovnické
- vysokoškolské bakalářské knihovnické]

Poznámka: Knihovník v přímých službách

1.01.06 Pracovník vztahů k veřejnosti, třída 3 až 13 ?????

9. platová třída

Vytváření a realizace projektů a programů informování a prezentace činnosti organizace ve vztahu k veřejnosti.

Návrh na zařazení do povolání Knihovník

Strategické **řízení** a komplexní koordinace rozvoje sítě knihoven v rámci kraje nebo **řízení** a usměrňování knihovnického systému s rozsáhlou vnitřní organizační strukturou (členitou pobočkovou sítí) a určujícími vnějšími vazbami.

Návrh na zařazení do platové třídy 13

Požadavek na vzdělání:

- vysokoškolské magisterské knihovnické
- vysokoškolské magisterské neknihovnické
- **Poznámka:**

ředitel krajské nebo velké městské knihovny

- Zdůvodnění Reflexe složitosti výkonu regionálních funkcí knihoven na úrovni kraje a rozsáhlých pobočkových sítí knihoven (13. třída) Stávající 13. třída je zaměřena na „vytváření národních standardů“ a „vědecko-rozborovou činnost“. • Důvod změny: Ředitel krajské knihovny nebo velké městské knihovny (např. s 50 pobočkami) nese odpovědnost za systém s mimořádnou „granularitou úkolů“ a rozsáhlou vnitřní strukturou. Tato organizační složitost je podle metodiky MPSV srovnatelná se systémovou prací v 13. třídě, ale v oborovém popisu knihovníka chybí. • Cíl: Ukotvit legitimitu 13. třídy pro manažery velkých knihovních systémů na základě rozsahu řízené sítě a dopadu jejich rozhodování na široké skupiny obyvatelstva.

Návrh na změnu: Lektor-instruktor

2.16.08 Lektor-instruktor

Návrh na ZMĚNU formulace stávající činnosti v Katalogu prací

Stávající formulace:

- 10.PT - bod 6 - Metodická příprava lekcí knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách.

Nová formulace:

Metodická příprava lekcí neformálního vzdělávání (knihovnicko-bibliografické, informační, mediální a digitální gramotnosti) v knihovnách.

- Potřeba rozšíření o další možnosti gramotností. Původní výběr je příliš omezující. Návaznost na koncepci rozvoje knihoven nebo memorandum mezi MK a MŠMT + další strategické dokumenty.
- **Návrh na zařazení do platové třídy 10**

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Novela Katalogu prací 2026

6. 5. 2026

Sekce SDRUK pro regionálních funkce

Vít Richter

Národní knihovna ČR

vit.richter@nkp.cz